

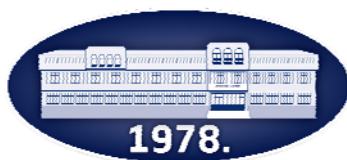

**УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
АГРОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У ЧАЧКУ**

Цара Душана 34, 32000 Чачак

Тел: 032/303400; Факс: 032/303401

Е-пошта: afdekanat@kg.ac.rs; <http://www.afc.kg.ac.rs/>

ПЛАН РАДА АГРОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА за 2023. годину

Чачак, 27. јануар 2023. године

Увод

План рада обухвата задатке који су у оквиру основне делатности Агрономског факултета у Чачку (у даљем тексту: Факултет), који ће омогућити реализацију планираних циљева. Све планиране активности ће бити засноване на одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Крагујевцу, Статута Факултета и кодексима општеприхваћеног и академског понашања.

План рада Факултета укључује:

- Образовну делатност,
- Организација научних скупова,
- Научноистраживачки и стручни рад,
- Издавачку делатност,
- Обезбеђење квалитета,
- Интеринституционална национална и међународна сарадња,
- Кадровска политика,
- Рад органа, стручних тела и служби Факултета,
- Унапређење услова за рад Студентског парламента,
- Мере за остваривање и унапређење родне равноправности, и
- Инвестициона изградња, опремање и одржавање

Образовна делатност

Образовну делатност Факултета током школске 2022/2023. године чине:

- ① основне академске (ОАС),
- ② мастер академске (МАС), и
- ③ докторске академске студије (ДАС).

У школској 2022/2023. години је уписана нова генерација студената у складу са ревидираним акредитованим студијским програмима, као и новим акредитованим студијским програмима (СП). На нови СП МАС је Зоотехника (120 ЕСПБ) је уписана друга генерација. У циљу припрема за успешно остваривање уписа и студија на ОАС за школску 2023/2024. годину, Факултет ће предузети организовање промоција у два наврата (новембар-децембар 2022. године и фебруар-март, 2023. године) у циљаним средњим школама - реализатори наставници, сарадници и студенти Факултета, штампање флајера и Информатора (који постоји и у електронској форми, на сајту Факултета), гостовање на ТВ емисијама које имају локалну и регионалну покривеност, организацију „Дана упознавања“ за заинтересоване ученике средњих школа - „отворена врата“, организацију БЕСПЛАТНЕ припремне наставе из предмета Хемија или Биологија, као и благовремену припрему свих актера задужених за организацију пријемног испита за упис нове генерације студената. Такође, интензивно ће се радити на довођењу средњошколаца из Чачка и других градова на Факултет ради њиховог упознавања са истим и одрађивања тзв. блок-наставе (вежби) у лабораторијама.

У складу са Законом и Статутом Факултета, раније уписаним студентима ће се омогућити да студије заврше према програму који је важио у време уписа.

У школској 2022/2023. години уписана је нова генерација студената на МАС и ДАС, у складу са постојећим прописима који регулишу ову област. Факултет ће обезбедити компетентне наставнике и менторе, у складу са важећом Законском регулативом.

Распореди часова као и годишњи распреди (рокови и термини) испита ће бити благовремено објављени, како на огласној табли, тако и на web-порталу Факултета.

Организација научних скупова

Научни скупови су показатељ заинтересованости Агрономског факултета да за своје научноистраживачке резултате омогући практичну примену, па стога постоји дугогодишња традиција Факултета у организацији научних и стручних скупова.

“Саветовање о биотехнологији са међународним учешћем“ се организује као научно-стручна конференција сваке године, са најдужом традицијом тј. већ 28 година (од 1996. године). Статистички подаци указују да је просечно, на саветовању учествовало од 100 до 150 научних радника из земље и иностранства, као и заинтересованих пољопривредника и представника привредних организација из сектора примарне пољопривредне производње и прехранбене индустрије. Као што је познато, свим публикованим радовима у Зборнику XXVII Саветовања о биотехнологији је додељен ДОИ број (унапређена видљивост радова и аутора, дисеминација резултата и квалитет самог Саветовања). Ова пракса ће бити настављена и у будућности.

У 2023. години, “Саветовање о биотехнологији са међународним учешћем“ ће прерасти у међународни “Симпозијум о биотехнологији” (категиорија М₃₀) (одлука ННВ од 15.12.2022. године). Скуп ће по свим стандардима које захтева међународни карактер бити одржан 17 и 18. марта 2023. године. У тренутку писања плана рада Факултета за 2023. годину, пристигло је преко 35 пријава за учешће.

“XIII Смотра научних радова студената агрономије са међународним учешћем” (XIII Conference of Agronomy Students with International Participation) ће бити одржана 16-18. августа 2023. године. И са овог скупа ће бити штампан Зборник радова. Руководство ће се потрудити да радовима објављеним у овом Зборнику обезбеди ДОИ бројеве. На XII Смотри одржаној 18-20.08.2021. године, одзив учесника је био веома добар. Од 28 радова, само су 5 радова презентовани *on line*. Остали учесници (из Украјине, Бугарске, Хрватске, Босне и Херцеговине, Црне Горе и Србије), дошли су на Конференцију и своје радове презентовали усмено. У Зборнику радова публиковано је 28 радова студената, са 14 домаћих и иностраних институција, из 8 држава.

АФ интензивно мотивише и финансира своје студенте да узимају учешће на домаћим и међународним научним конференцијама, у циљу стицања искуства у НИР-у, тумачењу и приказу резултата, као и вештине презентације својих радова.

Планирано учешће истраживача на научним скуповима

Током 2023. године планирана су учешћа истраживача (наставници и сарадници) на следећим научним скуповима и конгресима.

- ❖ 12th International Symposium of Agricultural Sciences „AgroRes“, Trebinje, 24-26 May 2023; Organizers: Faculty of Agriculture with its associates organizes XI International Symposium on Agricultural Sciences and XXVII Conference of Agricultural Engineers of the Republic of Srpska AgroReS 2023 <https://agrores.net/en/>
- ❖ V Balkan Symposium on Fruit Growing u Zagrebu, Hrvatska. 18-21. Jun 2023. <https://www.ishs.org/symposium/533>
- ❖ XIV International Agriculture Symposium „AGROSYM“ 2023, Универзитет у Источном Сарајеву, Пољопривредни факултет, Босна и Херцеговина, Октобар 2023; <http://agrosym.ues.rs.ba>
- ❖ Саветовање о заштити биља, Друштво за заштиту биља Србије, Златибор, новембар 2023 <https://www.ekapija.com/event/3910989/xvii-savetovanje-o-zastiti-bilja>
- ❖ 28. Саветовање о биотехнологији Агрономски факултет Чачак, Србија <https://www.afc.kg.ac.rs/index.php/sr/aktuelno/1133-xxv-savetovanje-o-biotehnologij-2>
- ❖ ТЕРЕ 2023 Conference, 08-10. мај, 2023, Шведска, <https://www.kau.se/en/tepe2023>
- ❖ 5th International Symposium Modern Trends in Agricultural Production and Environmental Protection, Balkanski Naučni Centar Ruske Akademije Prirodnih Nauka, July 2023.
- ❖ 1th International Symposium on Biotechnology (XXVIII Саветовање о биотехнологији са међународним учешћем), Агрономски факултет Чачак, Србија, 17–18. март 2023, Србија. <https://www.afc.kg.ac.rs/index.php/sr/aktuelno/1384-28-savetovanje-o-biotehnologiji>
- ❖ The International Conference "Agriculture for Life, Life for Agriculture", <https://usamv.us12.listmanage.com/track/click?u=dc3a270d45018471a2bcc30ef&id=757589dea8&e=c3edf9b538>, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest, 08-10 June 2023, Bucharest.
- ❖ 12th CEFood - Central European Congress of Food and Nutrition;
- ❖ ISFST2023, International summit on food science and technology, October 12-14, 2023, Venue: Barcelona, Spain;
- ❖ 62nd International Meat Industry Conference (MeatCon), Zlatibor, Serbia (2023).
- ❖ 5th Edition of International Conference on Materials Science and Engineering. September 25-27, 2023 at Valencia, Spain. <https://materials.magnusconferences.com/>
- ❖ International Scientific-Technical Conference "Dynamics of Technical Systems", Don State Technical University (DSTU), Rostov region, Rostov-on-Don, The Russian Federation, September, 2023, The Russian Federation, <https://www.conferencedts.com/main>
- ❖ XIV International Scientific and Practical Conference “State and Prospects for the Development of Agribusiness” – “INTERAGROMASH 2021” Conference, Faculty of Agribusiness, Rostov region, Rostov-on-Don, The Russian Federation, February, 2023, The Russian Federation, <http://www.interagromash.net/index.html>

- ❖ 5th International Symposium Modern Trends in Agricultural Production and Environmental Protection, Balkanski Naučni Centar Ruske Akademije Prirodnih Nauka, July 2023.
- ❖ 5th International Symposium for Agriculture and Food – ISAF, Faculty of Agricultural Sciences and Food, Skopje-Ohrid, October, 2023, North Macedonia <http://isaf.edu.mk/isaf2022/>
- ❖ 20th International Plant Protection Congress, July 2023, Athens, Greece
- ❖ 19th Hellenic Symposium on Medicinal Chemistry, март 2023.
- ❖ 59. Саветовање Српског хемијског друштва, јун 2023.
- ❖ 34. Savetovanje veterinarara Srbije, septembar 2023, Zlatibor, Srbija <https://svd.rs/>
- ❖ 15. међународни симпозијум „Савремени трендови у сточарству“, октобар 2023. године, Београд, Србија, <http://istocar.bg.ac.rs/sr/>
- ❖ 30th International Conference "Ecological Truth & Environmental Research" EcoTer'23
- ❖ Међународни симпозијум пољопривредне технике ИСАЕ 2023, Београд - Земун, Србија.

Научноистраживачки и стручни рад

Током 2023. године, програм научноистраживачког рада Факултета биће дефинисан мисијом и визијом, а у складу је са европским стандардима високог образовања и националним законима: Законом о научноистраживачкој делатности и Законом о иновационој делатности.

Нставници и сарадници Факултета ће учествовати у фундаменталним, примењеним и развојним истраживањима, у различитим областима: техничко-технолошких, природно-математичких и медицинских наука.

У пољу техничко-технолошких наука на Факултету ће се реализовати истраживања у областима: биотехничких наука и технолошког инжењерства. У пољу природно-математичких наука реализоваће се истраживања у областима: биолошких, физико-хемијских и хемијских наука и науке о заштити животне средине. У пољу медицинских наука биће заступљена истраживања из области ветеринарске медицине.

На Факултету ће се реализовати и мултидисциплинарна истраживања у сарадњи са другим универзитетима, институтима, САНУ и другим институцијама у земљи и иностранству.

У периоду од 2011-2022. године, већина запослених наставника и сарадника Факултета (90%) је учествовала у реализацији већег броја пројеката (укупно 19) из области основних истраживања (3), технолошког развоја (14) и интегралних интердисциплинарних истраживања (2), које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Око 95% наставника и сарадника је укључено у реализацију пројеката које је финансирало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Садашње новоформирано Министарство науке ће наставити са тзв. привременим финансирањем поменутих пројеката и 2023. године.

Визија побољшања квалитета и броја научно-истраживачких резултата испољава ће се у настојању Факултета за успостављањем партнерских веза са истакнутим Универзитетима и научним институтима. Успостављањем шире научне сарадње, Факултет би усвојио позитивне трендове глобалног система савременог научног истраживања. Интензивнија сарадња Факултета у оквиру реализације научних пројеката са међународним институцијама допринела би повећању угледа и научних компетенција наставника и сарадника, како у нашој земљи, тако и у иностранству. Планирано је (трајан процес) да се већ успостављене међународне научне сарадње (од којих су неке дугогодишње), прошире успостављањем партнерских односа са реномираним научним центрима у свету, кроз заједничке научне пројекте и боравке наставника и сарадника Агрономског факултета у тим центрима.

План научноистраживачког рада Агрономског факултета предвиђа укључивање истраживача у међународне пројекте, на основу билатералних и међународних уговора. За 2023. годину планиране су конкретне активности на конкурсима за пројекте.

Сви истраживачи који нису конкурисали, припремаће се за аплицирање у новим пројектним позивима Фонда за науку Републике Србије. Потенцијални домаћи пројекти јесу Иновациони ваучери и Програм сарадње науке и привреде, пројекти Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Министарства заштите животне средине. Планирана је и сарадња са другим Пољопривредним факултетима у земљи и са Научним институтима, Пољопривредним саветодавним и стручним службама (ПССС) и шире.

Факултет ће континуирано пратити и вредновати резултате научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника, на основу анализе годишњег извештаја сачињеног за 2022. годину. Инсистираће се на награђивању најпродуктивнијих наставника и сарадника што је започето претходне (2022.) године.

Опис планираних истраживања и очекиваних резултата на пројектима

Скоро сви истраживачи Факултета су учествовали током 2022. године у реализацији 19 пројеката које финансира МПНТР, очекује се уговор о финансирању њихових истраживања и током 2023. године, али од стране новоформираног Министарства науке. Планирана истраживања и очекивани резултати били би следећи:

- ❖ ОИ 171006 [Истраживач - лични број 15 (л. бр.)] оптичке појаве у 3Д и 2Д фотоничним кристалима; различите структуре у изградњи оптичких биосензора, за брзо и ефикасно откривање више различитих болести једним мерењем: 1 М22
- ❖ 172016 (л. бр. 26) синтеза/карактеризација органометалних комплекса рутенијума (II) са синтетисаним лигандима; састав лиганда и комплекса елементарном микроанализом; одређивање структуре лиганда и награђених комплекса на бази њихових инфрацрвених, електронских апсорпционих и нуклеарно-магнетних спектра; структура лиганда и награђених комплекса

- рентгенском структурном анализом; испитивање антитуморске активности награђених комплекса и лиганада прекурсора; испитивање антибактеријске, антифунгалне, антиинфламаторне и антиоксидативне активности награђених комплекса и лиганада прекурсора; ж
- ❖ 172057 (л. бр. 16, 21, 24, 33) Микробна конверзија агро-индустријског отпада у производе веће вредности (ензими, биоциди и биополиоли). Трансформација отпадног јестивог уља у биополиоле применом ензимске катализе. Биосорпција полутаната из воде применом имобилисане микробне биомасе. Трансформација органских полутаната применом имобилисаних ензима. Карактеризација антимикробних композитних материјала и система са имобилисаним микробним ћелијама и имобилисаним ензимима. Екстракција силика наноматеријала из пољопривредног отпада и електрофилтерског пепела заснована на „зеленом“ хемијском поступку. Дизајнирање морфолошких, структурних и функционалних особина добијених наноматеријала. Развијање био-силика нанофилера и биополиола за примену у производњи еколошких лепкова. Уградња силика нанопунила у матрикс лепка ради побољшавања одређених својстава лепкова као што су приањање, реологија, чврстоћа и жилавост. Синтеза полиуретанских композита добијених из отпадног биљног уља и рециклираног ПЕТ-а. Дизајнирање електрохемијских биосензора на бази и имобилисаних ензима за утврђивање полутаната у животној средини. Карактеризација продуката микробиолошких синтеза применом гасно-хроматографских метода. Утицај присуства биљних вируса на промене хемијског састава плодова појединих сорти воћа; истраживања и оптимизација процесâ сушења биљног материјала и производња воћних, повртних и биљних прахова и екстракта као нових адитива за прехранбене производе: 1 M23, 1 M51, 1 M63
  - ❖ TP 31001 (л. бр. 4, 8, 39) Испитивања биохемијских састојака крви и млека и инсулинске резистенције високо продуктивних млечних крава у различитим продукционим периодима, одређивање нутритивног, метаболичког и енергетског статуса крава и ране дијагностике метаболичких обољења. Проинфламаторни одговор Хсп70 протеина и значај у метаболичком стресу крава у раној лактацији; метаболички и ендокрини статус различитих раса оваца у лактацији лети (топлотни стрес) у општини Лепосавић (Лешак); присуство нуклеинске киселине вируса узрочника BRDC методама PCR и RT-PCR и идентификација типичних секвенци; испитивање вирулицидног ефекта екстракта биљака на узрочнике BRDC: 1 M21, 1 M22, 1 M24, 3 M33, 3 M63.
  - ❖ 31011 (л. бр. 27) Наставак хидробиолошких истраживања у акумулацијама Централне Србије: 1 M33, 1 M63, 1 M64
  - ❖ 31016 (л. бр. 18, 20) Праћење производне способности природних и сејаних травњака и утицај агротехничких мера на флористички састав у различитим агроеколошким условима; анализа плодова генотипова обичне тикве (*Cucurbita pepo* L.) које се гаје на подручју Централне и Западне Србије и одређивање квалитета семена за производњу уља; могућност добијања квалитетне силаже луцерке и црвене детелине: 1 M23, 2 M33, 1 M34, 2 M63
  - ❖ 31033 (л. бр. 3, 29, 30) Употреба савремених технологија у прецизној исхрани товних пилића; истраживање производних резултата, квалитета и хемијског састава меса и јаја различитих генотипова живине додатком адитива у оброке: 1

- M24, 1 M33, 1 M51, 1 M6331043 (л.бр. 2) Интегралне мере заштите гајених биљака, проучавање вироза гајених биљака и мера њиховог сузбијања.
- ❖ 31051 (л. бр. 31, 44) Истраживања основе за улагања у пољопривредну производњу и побољшању ефикасности постојеће производње, увођењем технолошких и организационих решења и добијања бољег квалитета финалних производа на породичним и комерцијалним фармама. Праћење економских параметара производње у циљу постизања конкурентности на тржишту и анализа тржишних тенденција за пољопривредне производе; Истраживања из области механизације ратарске, повртарске и воћарске производње, са посебним акцентом на машине за апликацију пестицида у циљу побољшања енергетске ефикасности и економске исплативости производње, као и заштите животне средине; Истраживања из области обновљивих извора енергије, са посебним акцентом на употребу биомасе из остатака резидбе у вишегодишњим засадима у циљу добијања агропелета – 1 M24, 1 M33, 2 M52, 1 M33, 1 M63
  - ❖ 31054 (л. бр. 1, 25, 37, 38) Истраживања утицаја климатских промена на земљишта и биљке Р. Србије; Проучавање компоненти приноса и приноса зрна више домаћих и иностраних сорти пшенице, јечма и тритикалеа у Србији на земљишту киселе реакције; Утицај минералних ђубрива у гајењу различитих пољопривредних култура на промене у земљишту и квалитет плода: 2 M23, 6 M33, 4 M51, 4 M63
  - ❖ 31057 (л. бр. 23, 37) Микробиолошки статус земљишта; антимикробна (АМ) и антиоксидативна (АО) активност биолошки активних компоненти биљака; креирање и примена микробних препарата у исхрани и заштити биљака: 1 M51, 2 M33, 1 M63
  - ❖ 31059 (л. бр. 10, 22, 32, 37) Одређивање садржаја биоактивних компонената одабраних повртарских врста); Кисела земљишта - гајење пољопривредних култура; Нови концепт оплемењивања сорти и хибрида поврћа намењеним одрживим системима гајења уз примену биотехнолошких метода; значај и утицај „интеркропинга“ на биљке; Примена азотног ђубрива у гајењу малине, промене у земљишту и квалитет плода: 1 M23, 2 M33, 2 M51, 2 M63
  - ❖ 31064 (л. бр. 6, 19, 35, 36) Наставак истраживања на испитивањима најзначајнијих особина новијих интродукованих сорти кајсије у производним засадима у Србији у агроколошким условима где се највише гаје; праћење бујности, резултата приноса и масе плода сорти шљиве „Чачанска лепотица“, „Чачанска родна“ и „Stanley“ калемљених на сејанцу џанарике (*P. cerasifera* Ehrh.) и подлогама мање бујности гајених у густој садњи; испитивање утицаја органских (стајњак, Humus Vita Stallatico), минералних (KAN 27% N, NPK 10-30-20, Зеолит) и органоминералних (Multi-Comp Base 14-13-20 +2MgO+ME) хранива на хемијски састав плода сорте крушке „William's Bon Chrétien“: 1 M23, 1 M33, 2 M51, 2 M63, 1 M64
  - ❖ 31086 (л. бр. 11): Испитивање фенотипске испољености, метаболичког статуса и утицаја парагенетских фактора и њихових интеракција на функционалне, производне и репродуктивне особине говеда и оваца у различитим системима гајења; анализа алтернативних система гајења (органска производња у сточарству): 1 M33, 2 M63
  - ❖ 31092 (л. бр. 1, 7, 14, 34, 38) Испитивања варијабилности и адаптабилности сорти гајених биљака у различитим агроколошким условима - ефекат климатских фактора на испитиване генотипове и проучавања морфолошких особина,

- компоненти приноса и приноса зрна; испитивање функционалних и фитохемијских својстава пшенице (зрна, клијанаца - добијених у различитим условима наклијавања и младе биљке) као и њиховог антимикробног потенцијала; истраживање утицаја штеточина на стрна жита у пољу и складишних штеточина на производе; добијање микробиолошки стабилних производа обogaћене хранљиве вредности (супституција брашна прашкастим формама клијанаца): 3 M33, 1 M51, 1 M63
- ❖ 32043 (л. бр. 5) Прикупљање података са сензорских уређаја о параметрима животног окружења (као и области пољопривреде), примена метода машинског учења за анализу података, као и расподела процесирања података између серверске платформе и рачунарских уређаја који се налазе у близини извора података: 1 M33, 1 M52.
  - ❖ 31063 (л. бр. 28) Примена нових генотипова и технолошких иновација у циљу унапређења воћарске и виноградарске производње: 1 M33, 1 M63
  - ❖ III 46009 (л. бр. 8) Примена лиофилизованих фитокомплекса комине грожђа и корова Аптовине (*Sambucus ebulus* L.) у циркуларној економији: 1 M23, 1 M24, 1 M63: 1 M24, 1 M33, 1 M63
  - ❖ III 46010 (л. бр. 17, 40) Испитивање утицаја генотипова тикве и ораха на особине хладно пресованих уља. Утицај начина пресовања, кондиционирања и складиштења на својства уља орашастих плодова. Хидролиза скроба и скробни деривати: 1 M52, 1 M63.

Једна од активности Факултета у периоду јануар-март 2023. године је припрема документације за акредитацију научноистраживачког рада. Четворогодишња дозвола за рад за ову делатност истиче 07.05.2023. године. У ту сврху, средном јануара је решењем декана формирана комисија за израду документације.

Детаљан преглед истраживања је у Програму НИР-а Агрономског факултета у Чачку за период 2019-2023. доступан на сајту Факултета: <https://www.afc.kg.ac.rs/files/data/dokumenta/Plan NIRa u Ustanovi.pdf>

Издавачка делатност

Издавање научног часописа *Acta Agriculturae Serbica* (AAS) је део традиције, која се у континуитету одвија већ 27 година (од 1996. године). Издају се два броја часописа годишње, у штампаној (ISSN 0354-9542 - *printed*) и *online* верзији (ISSN 2560-3140 - *online*). Упоран дугогодишњи рад и инсистирање на квалитету и одабиру научних радова, као и редизајн часописа условио је напредак, па је категоризација часописа усвојена од стране МПНТР за период 2019-2021 годину: M24 (национални часопис за биотехнологију и пољопривреду међународног значаја. OECD - Frascati овај часопис сврстава у групацију пољопривреда, шумарство и сродне науке. Уведена је doi идентификација за научне радове у штампаној верзији AAS током 2018. године. Као чланови Serbian Citation Index, doi идентификација за научне радове у *online* верзији је имплементирана током 2014. AAS је доступан на web-порталу АФ: <http://www.afc.kg.ac.rs/index.php/sr/acta>, има међународно уредништво, и размењује се са 7 страних и 12 националних часописа. Међутим, евалуацијом од стране

матичног научног одбора за биотехнологију и пољопривреду ААС је сврстан у нижу, али итекако вредну категорију М51 (водећи национални часопис).

АФ је и члан уредништва часописа чији је назив Journal of Central European Agriculture (JCEA) са седиштем у Загребу. JCEA је часопис који публикује радове из свих области пољопривредних истраживања. Препознат је и рангиран као један од важних часописа централне Европе и индексиран у бројним базама огућност публикавања радова на матерњим језицима земаља чланица Уредништва омогућава и очување националних стручних језика и идентитета.

АФ је у свом плану рада за 2022. годину прихватио да буде издавач за већи број монографија, уџбеника, помоћних уџбеника, практикума и збирки задатака. Одлуке о издавању публикација су донете на седницама ННВ Факултета током претходне године. Наводимо ауторе и наслов издања: др Милан Николић – Технолошке операције 1 – Механичке операције (уџбеник); др Мирјана Радовановић – Технологија шећера и скроба са теоријским основама (практикум); др Горица Пауновић, Радмила Илић - Опште воћарство (практикум); др Миломирка Модић и мр Драган Ђуровић - Оплемењивање биљака (помоћни уџбеник); др Миломирка Модић и мр Драган Ђуровић - Збирка задатака из Генетике; др Драго Милошевић - Болести гајених биљака и њихово сузбијање; др Весна Ђуровић - Микробиологија хране са теоријским основама (практикум); др Јелена Машковић - Квалитативна хемијска анализа (уџбеник); др Јелена Младеновић - Органска хемија (практикум); др Игор Ђуровић - Физичка хемија (практикум) и др Јелена Машковић – Квалитативна хемијска анализа (уџбеник).

На садници ННВ одржаној 23.01.2023. године донета је одлука да Факултет буде издавач монографије под називом Здравља храна – Дизајн и развој намирница са побољшаним функционалним и нутритивним својствима. Аутори су: др Владимир Курђубић, др Немања Милетић и др Марко Петковић (Агрономски факултет, Чачак), др Славиша Стајић (Пољопривредни факултет, Земун). Вероватно ће током 2023. године бити поднети захтеви за издавање других публикација са ауторима.

Обезбеђење квалитета

Ради обезбеђења квалитета наставног процеса, Факултет изводи наставни процес у складу са законским нормативима и усвојеном мисијом и визијом. Прва комисија за обезбеђење квалитета формирана је 2008. године, а органи Факултета (ННВ и Савет) су усвојили документ под називом „Стратегија обезбеђења квалитета“, доступно на: https://www.afc.kg.ac.rs/files/data/dokumenta/Politika_sa_Strategijom_obebedjenja_kvalitetaAFCa.pdf

Стратегија обезбеђења квалитета Агрономског факултета у Чачку у потпуности одражава мисију и вредности факултета и директно је повезана са стратешким и оперативним плановима рада Факултета.

Дана 18.11.2019. године усвојена је ревидирана „Стратегија обезбеђења квалитета“, доступно на: https://www.afc.kg.ac.rs/files/data/dokumenta/Politika_sa_Strategijom_obebedjenja_kvaliteta_AFCa.pdf

Стратегија обезбеђења квалитета Агрономског факултета у Чачку у потпуности одражава мисију и вредности факултета и директно је повезана са стратешким и оперативним плановима рада Факултета.

У намери да задржи квалитет постигнут у свим областима делатности, а посебно у области наставе као једној од најзначајнијих, те да га перманентно побољшава, Факултет је опредељен да и надаље, непрекидно и систематски ради на обезбеђењу и унапређењу квалитета свога рада у свим сферама. Ради тога Факултет је предузео следеће кораке:

- а) систематски прати, оцењује, анализира и побољшава све своје активности, а нарочито да унапређује квалитет својих студијских програма,
- б) примењује мере које гарантују обезбеђивање квалитета,
- в) именује носиоце ових активности, чија су права и обавезе у поступку обезбеђивања квалитета јасно утврђене.

Такође, Факултет је утврдио области обезбеђења квалитета, тако да питање квалитета доведе до вишег нивоа који се односи на неговање и подстицање културе квалитета. У том смислу, све своје делатности повезао је на хармоничан, логичан и квалитетан начин.

Комисија за обезбеђење квалитета ће стриктно пратити реализацију задатака одговорних субјеката из Акционог плана за школску 2023/2024. годину који је усвојен на седници ННВ 23.01.2023. Нови Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета је компатибилан са смерницама датим у документу Самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма, усвојеног 22.12.2020. године. За наведени Извештај о самовредновању Агрономски факултет у Чачку је добио вишеструке похвале од стране представника и рецензента Националног акредитационог тела (НАТ). О свим детаљима о реализацији Акционог плана биће обавештавани надлежни органи Факултета.

Интеринституционална национална и међународна сарадња

Ова активности ће у току 2023. године бити реализована на следеће начине:

- Факултет ће наставити да остварује билатералну сарадњу са установама и институцијама у земљи и иностранству са којима већ има склопљене уговоре о сарадњи, а такође ће успостављати сарадњу са новим угледним научним и стручним институцијама, на националном и интернационалном нивоу,
- У циљу одржавања успостављених контаката, декан и продекани Факултета ће учествовати на свим састанцима асоцијације државних Пољопривредних факултета са бивших југословенских простора,
- Биће реализоване одлазеће и долазеће мобилности наставника и сарадника (земља-иностранство и обрнуто) по разним основама, програмима и пројектима,

Кадровска политика

У складу са оптимализацијом броја наставника и сарадника и обезбеђења услова за нормално функционисање и развој Факултета усвојен је План политике запошљавања и ангажовања наставника и сарадника за школску 2022/2023. годину (Одлука ННВ Факултета и Одлука Сената Универзитета у Крагујевцу).

Планом је предвиђено и реализоваће се расписивање Конкурса за изборе наставника и сарадника који се налазе у радном односу на одређено време на Факултету у различитим звањима за различите уже научне области. Пажња ће бити посвећена запошљавању нових кадрова због природног одлива (пензионисања наставног па и помоћног особља). И даље Факултет има потребу за запошљавањем нових лица. У том циљу, руководство Факултета ће у првим месецима 2023. године послати замолницу Министарству просвете за додатна финансијска средства за запошљавање нових кадрова – два наставника и два сарадника. Ограничење предствља и даље важеће ограничење запошљавања у јавном сектору. По том документу (Сл. гласник РС, година LXXIII, број 61 од 23.06.2017. године), Факултет има право на укупно 63 запослена у настави и ваннастави што је граница доњег минимума за успешно и несметано пословање.

Факултет је у циљу нормалног одвијања наставног процеса на основним и мастер академским студијским програмима ангажовао је и ангажује наставнике и сараднике са других институција и то: 5 наставника и једног сарадника, уз 5 уговора са одложеним дејством (истраживачи са Института као потенцијални наставници, са еквивалентним истраживачким звањима), која нису ступила на снагу.

Рад органа, стручних тела и служби Факултета

Факултет ће у току 2023. године спровести бројне активности, посредством органа и стручних тела.

Органи, стручна тела и службе Факултета обављаће стандардне послове из области своје надлежности, све у складу са Статутом Факултета и другим општим и посебним актима и правилницима. Биће иновирани застарели документи у складу са законским прописима. Већ су донети или пак побољшани одређени правилници, као што је нпр. Правилник о упису студената. Биће донети сви недостајући нормативни акти, пре свега за потребе обезбеђења квалитета рада Факултета као целине.

Унапређење услова за рад Студентског парламента

У току 2023. године, Факултет ће значајну пажњу усмерити на унапређење услова за рад Студентског парламента. Факултет ће обезбедити потребна средства за нормално функционисање Студентског парламента, а у договору са његовим представницима. Биће пружена материјална, техничка и логистичка подршка Студентском парламенту за учешће на Агрономијади као и на научно-стручним манифестацијама у земљи и иностранству. Факултет ће обезбедити боље услове за

спортске активности студената (набавка дресова и друге спортске опреме и спортских реквизита) према потребама студената и финансијским могућностима Факултета.

Ново руководство Студентског парламента изабрано 2022. године представља право освежење и пример ангажованости са многобројним идејама, предлозима и реализацијом које служе на понос запослених и студената Факултета.

Мере за остваривање и унапређење родне равноправности

Познато је да органи јавне власти и послодавци који имају више од 50 запослених су дужни да спроводе мере и поступке везане за спровођење стратегије родне равноправности. Део плана или програма који се односи на остваривање родне равноправности по правилу садржи: кратку оцену стања у вези са положајем жена и мушкараца у органу јавне власти или код послодавца, укључујући године старости, списак посебних мера, разлоге за одређивање посебних мера и циљеве који се њима постижу, почетак примене, начин спровођења и контроле као и престанак спровођења посебних мера. Писани акт се доноси за сваку календарску годину и биће видљив и доступан на сајту Факултета.

Руководство Факултета ће током 2023. године у складу са писан актом омогућавати примену, реализацију и унапређење родне равноправности.

Инвестициона улагања, опремање и одржавање

У циљу остварења планова везаних за реализацију појединих капиталних сегмената, Факултет је конкурисао током 2022. године, али ће конкурисати и 2023. и наредних година за следеће инвестиције:

- 1) У плану је реализација урађеног пројекта који се односи на енергетску ефикасност другог спрата Факултета, који је изграђен као надградња и монтажног је карактера. Процењена вредност радова је око 11.7 милиона динара. Конкурисано је код Министарства просвете кроз Јавни позив истог за евентуалну финансијску помоћ. Са или без одлуке Министарства просвете за евентуално суфинансирање побољшања енергетске ефикасности зграде Факултета, руководство Факултета је одлучило, а Савет потврдио одлуку да расписивање тендера за извођење радова буде озваничено до почетка марта 2023. године. Финансирање је обезбеђено из сопствених средстава. Руководство града Чачка је пружио уверавања да ће помоћи реализацију пројекта.
- 2) Наставиће се опремања новооснованих лабораторија (Лабораторија за технолошке операције, биопроцесно инжењерство и Сензорну оцену хране) у некадашњим подрумским просторијама Факултета (привођење коначној намени). Капиталне инвестиције, како на једногодишњем или вишегодишњем нивоу, зависе од практичне примене истраживања тј. науке. Пилот постројења, односно мини-инжењерско-технолошки погони ће бити формиран у оквиру поменуте лабораторије, у циљу симулације и практичне примене резултата истраживања, из којих произилазе капиталне инвестиције, првенствено од привредних субјеката. У наредном периоду радиће се интензивно на завршном опремању лабораторије за сензорну оцену хране која

је званично пуштена у рад почетком треће декаде јануара 2023. године. У плану је добијање дозволе за рад (акредитација) исте.

- 3) Реконструкција стакленика у унутрашњем дворишту Факултета (према предложеном мини пројекту - неопходна репарација стакала и кедера, систем наводњавања, специфично осветљење и грејање, постављање столова и супстрата за раст биљака) биће настављена. За пролеће 2023. године се планира почетак рада студената (производња поврћа и израда завршних радова);
- 4) Континуирано реновирање и опремање учионица, наставничких кабинета, просторија за представнике студентског парламента ће бити настављено;
- 5) Изградња регионалног образовно-изложбеног изложбеног павиљона. - за овај пројекат сматрамо да је потребно привлачење капиталних инвестиција на вишегодишњем нивоу. Факултет поседује идејни грађевински пројекат и све дозволе неопходне за почетак изградње (добијене пре 10 година, које се могу реактивирати), као и предлог (елаборат) пројекта. Већ је конкурисано код већег броја потенцијалних донатора. Наставиће се аплицирање код свих доступних фондова, МПНТР, Фонда за иновациону делатност Р. Србије, Града Чачка и невладиних организација. Павиљон има за циљ унапређење образовања, степена производње у аграру и квалитета понуде неопходне да задовољи актуелне потребе потрошача, уз очување добробити људи и екосистема. Павиљон ће сталном изложбеном поставком омогућити да практична настава студентима буде интерактивна, кроз њихово ангажовање на упознавању карактеристика савремене опреме за пољопривреду, комплетног инжењеринга за изградњу различитих типова објеката, цене коштања опреме, времена изградње, ангажовања радне снаге, повећавање вредности традиционалних производа формализацијом упутстава за производњу која гарантују порекло, специфичности различитих производњи, познавање норматива (ЕУ и светских) за фарминг у свим сегментима, контроле и мониторинга здравствене исправности намирница биљног и животињског порекла. Савладали би основе маркетинга и менаџмента, што би им олакшало запошљавање или унапређење сопствених газдинстава. Најбоље међу студентима стипендирале би и преузимале фирме-излагачи и производне фирме из области аграра. У сваком тренутку би око 20-30 студената било ангажовано на функционисању павиљона, где ће најбољи бити хонорарисани за своју активност. Организацијом већег броја Сајмова у трајању од 5-7 дана током године (Сајам иновација, Сајам цвећа и хортикултуре, Сајам традиционалних производа, Сајам агри-туризма, Сајам мале привреде, Сајам екологије) посредно или непосредно би масовно ангажовали становништво да волонтерски помогне успеху наше мисије: Чачак као отворена заједница пријатних, гостољубивих, предузимљивих и креативних људи, духовно и пословно средиште региона;
- 6) Изградња фонтане са расветом, уређење и постављање система за наводњавање травњака у предњем дворишту Факултета се такође намеће као једна од активности;
- 7) Изградња и стављање у функцију билборда са ЛЕД екраном (на позицији предвиђеном Градском одлуком, у предњем дворишту Факултета, пред улице Цара Душана).

Декан

Проф. др Томо Милошевић

У Чачку, 24.01.2023. године